

KINNITATUD

Direktori kk nr. 1-1/19, kuupäev 06.05.2019

OLUSTVERE TEENINDUS- JA MAAMAJANDUSKOOL
TEKSTIILKÄSITÖÖ ÕPPEKAVA MOODULITE RAKENDUSKAVAD

Rahvarõivaste valmistamise spetsialiseerumine

Jätkuõpe 5. taseme õppekava

Sisukord

Põhiõpingute moodulid	3
Mooduli nr. 1 - ETTEVÕTLUSÕPE.....	3
Mooduli nr. 2 - PÄRANDTEHNOLOOGILISED TÖÖVÕTTED RAHVARÕIVASTEL.....	6
Mooduli nr. 3 - KÄSITÖÖTOODETE NING TEENUSTE ARENDUS.....	10
Mooduli nr. 4 - NÕUSTAMINE JA JUHENDAMINE	13
Mooduli nr. 5 - PRAKTIKA	17
Valikõpingute moodulid.....	20
Mooduli nr. 6 - PITSKOETEHNIKAD.....	20
Mooduli nr. 7 - FOTOGRAAFIA ALUSED.....	23
Mooduli nr. 8 - DIGITAALSE PORTFOOLIO KOOSTAMINE.....	25
Mooduli nr. 9 - ETNOGRAAFILISED NAHAST KOTID JA TASKUD NING NENDE VALMISTAMISMEETODID	27
Mooduli nr. 10 - ETNOGRAAFILISED JALANÕUD	29

PÕHIÕPINGUTE MOODULID

Mooduli nr. 1 - ETTEVÕTLUSÕPE	Mooduli maht 4,5 EKAP/ 117 tundi	
	Õppemahu jaotus tundides	
	Auditoorne töö	Iseseisev töö
	30 tundi	87 tundi
Mooduli eesmärk: õpetusega taotletakse, et õpilane on omandanud pädevuse (teadmised, oskused ja hoiakud), mis võimaldab tal olla ettevõtlik töötaja ning luua ja juhtida ettevõtet loomemajanduses.		
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad		
Aine(d) ja õpetaja(d): Ettevõtlusõpe – Maire Forsel		

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. hindab ärivõimalusi, arvestades iseenda eeldusi ja ettevõtluskeskkonda	<ul style="list-style-type: none"> analüüsib enda võimalusi ettevõtjana, lähtudes vajalikest ressurssidest ja ärietikast kirjeldab võimalikke ideede allikaid analüüsib meeskonnatöona ettevõtte toimimist ja läbilöögivõimalusi 	Praktiline meeskonnatöö. Kohtumine ettevõtjaga. Analüüsimeetodid.	1.-2. ÕV. 1. HÜ: Kompleksülesanne: Äriidee ja selle analüüs (Millist toodet või teenust pakun, kes on ostjad, milline on konkurents). 2. HÜ: Individuaalne SWOT-analüüs: Minu võimalused ettevõtjana. 3.HÜ: Toote hinnakujundus. Ettevõtlusvormi valik.	1. Ettevõtlus. 1.1. Ettevõtte. 1.2. Ettevõtluskeskkond. 1.3. Äriidee. 1.4. Ärimudelid. 1.5. Kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõttele. 1.6. Äriseadus. 1.7. Ettevõtlusvormid. 1.8. Ettevõtluskonto. 1.9. Konkurents ja hinnasüsteem. 1.10. Meeskonnatöö.	1. ÕV. Auditoorne töö 10 tundi. 1. HÜ: iseseisev töö 10 tundi 2. HÜ: iseseisev töö 3 tundi 3. HÜ: iseseisev töö 5 tundi
2. leiab toote idee ja sellele vastava sihtgrupi	<ul style="list-style-type: none"> selgitab sihtgrupi leidmise vajalikkust ja idee teostatavust arvestades turusituatsiooni leiab toote idee ja sellele vastava sihtgrupi 	Praktiline töö. Analüüsimeetodid.		2. Ideede genereerimine ja valik. 2.1. Ideede vastavus sihtgrupile, sündmusele, ajale.	
3. kavandab turundustegevused vastavalt äriidees valitud tootele, tarbijale ja turutingimustele, koostab müügiplaani	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab (meeskonnatöona) sihtrühmi ja turgu lähtuvalt tootest põhjendab (meeskonnatöona) valitud turundustegevusi lähtuvalt sihtrühmast, turust ja tootest oskab põhjendada, miks peaks just tema toodet või teenust ostma 	Praktiline meeskonnatöö. Kogemusõpe.	3.-4. ÕV. 1. HÜ: Struktüreeritud kirjalik töö juhendi alusel ja selle esitlus iseseisvalt või rühmatöona - Sihtrühmade kirjeldus ja turundustegevuste loetelu segmenteerimine. 2. HÜ: Koostab juhendi alusel iseseisva tööna äriplaani juurde kuuluva müügiplaani.	3. Turunduse alused. 3.1. Vajadused ja ressursid 3.2. Turundusstrateegia. Turundustööriistad ja –valikud. 3.3. Turundusplaani koostamine. Hinnastrateegia. 3.4. Müügiturunduse valik sõltuvalt ärimudelist 3.5. Müügiturunduse ja -argumentid. 3.6. Müügiturunduse koostamine.	2. ÕV. Auditoorne töö 6 tundi. 1. HÜ: iseseisev töö 8 tundi 2. HÜ: iseseisev töö 5 tundi
4. kavandab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes	<ul style="list-style-type: none"> koostab meeskonnatöona ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve ning müügiprognoosi, lähtudes äriideest ja turuanalüüsist hindab meeskonnatöona erinevaid finantseerimisvõimalusi, lähtudes loodud äriidee valdkonnast kavandab ettevõtte majandusarvestuse lähtudes õigusaktidest ja heast tavast 	Praktiline meeskonnatöö. Juhtumianalüüs.	3. ÕV. 1 HÜ: kompleksülesanne meeskonnatöona: investeeringute eelarve ja katteallikad, rahavood, müügiturunduse, kasumiplaan, bilansiprognosis, ettevõtte	4. Majanduskeskkond. 4.1. Ettevõtte tulud ja kulud. 4.2. Finantsaruanded ja raamatupidamine. 4.3. Eelarve koostamine. Tasuvusanalüüs. 4.4. Investeeringute planeerimine. 4.5. Ettevõtlusega seotud maksud.	3. ÕV. Auditoorne töö 5 tundi. 1. HÜ: iseseisev töö 16 tundi

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ)	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
õigusaktidest ja heast tavast			majandusarvestuse põhimõtted koos viidetega.	4.6. Omahinna arvutamine.	
5. kavandab loovusel, oskusel või andel põhinevast loomingulisest ideest loomeettevõtte	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab tootearenduse lähtudes äriplaani arvutab toote omahinna arvestades toote või teenuse eripära kavandab tootesitluse ja müügi lähtudes sihtrühmast kirjeldab loovust soodustava töökeskkonna loomist lähtudes äriplaani 	Praktiline meeskonnatöö.	5.-6. ÕV. 1. HÜ: Kompleksülesanne: tootearendusprotsessi kirjeldus, toote omahinna kujundamine, turundustegevused, toote esitlus meeskonnatöona. 2. HÜ: Praktiline töö: Ettevõtte arengustrateegia lisa - loovust soodustava töökeskkonna kirjeldus või visuaal koos kirjeldusega.	5. Tootearendus. 5.1. Tootearendus. 5.2. Tootedisain. 5.3. Innovatsioon. 5.4. Hinnakujundus. 5.5. Loovust soodustav töökeskkond.	5. ÕV: Auditoorne töö 3 tundi. 1. HÜ: iseseisev töö 18 tundi 2. HÜ: iseseisev töö 2 tundi
6. oskab luua toote rikkumata kellegi teise omandiõigus	<ul style="list-style-type: none"> teab, mida tähendab intellektuaalomand ja selle kaitse 	Juhtumianalüüs. Praktiline töö.		6. Tootevastutus ja kutse-eeetika. 6.1. Intellektuaalne omad. 6.2. Autoriõigused. 6.3. Kasulik mudel ja patent.	6. ÕV: Auditoorne töö 2 tundi.
7. kavandab ettevõtte juhtimise ja arenduse lähtuvalt äriplaani	<ul style="list-style-type: none"> kavandab ettevõtte asutamise protsessi, lähtudes äriseadustikust kirjeldab meeskonnatöona juhtimisegevused, lähtuvalt ettevõtte eesmärkidest koostab ettevõtte arengustrateegia, lähtudes äriplaani, finantsprognosidest ja ettevõtluskeskkonnast koostab äriplaani lähtudes äriidee teostatavusest 	Praktiline meeskonnatöö. Äriplaani koostamine ja esitlemine.	4. ÕV. 1. HÜ: Ettevõtte asutamise protsessi kirjeldus/mudel ja selle esitlus meeskonnatöona. 2. HÜ: Ettevõtte arengustrateegia (kolmeks aastaks) ja äriplaani esitlus.	7. Äriplaani ja ettevõtte asutamine. 7.1. Juhi roll ja enesejuhtimine. 7.2. Meeskond ja partnerid. 7.3. Äriplaani esitlemine.	7. ÕV. Auditoorne töö 4 tundi. 1. HÜ: iseseisev töö 10 tundi 2. HÜ: iseseisev töö 10 tundi
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb vähemalt lävendi tasemele sooritatud iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1 – 7. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				

Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Forsel, M. Palgatööst kõrini? Hakka ettevõtjaks! (2019) Rahva Raamat AS</p> <p>Sirkel, R., Uiboleht, K., Teder, J. jt (2008) Ideest eduka ettevõtte. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettevõtlusõpe/Ideest%20eduka%20ettevõtte.pdf</p> <p>Zeiger, Peedu (2013). Vajalikke teadmisi ettevõtlusest. E-õpik. TLÜ http://ettevotlusope.weebly.com/</p> <p>Suppi, K. (2013) Ettevõtlusõpik-käsiraamat, Atlex</p> <p>Pärna, O jt (2016) Töö ja oskused 2025, Kutsekoda OSKA programm</p> <p>Töötamise tulevikutrendid http://oska.kutsekoda.ee/tootamise-tulevikutrendid/tootamise-tulevikutrendid-2016/</p> <p>Vodja, E., Zirnask, V., Suitsu, P. jt (2014) Majandusõpik gümnaasiumile. Junior Achievement Eesti SA</p> <p>Mägi, J. Ettevõtluse ja äriplaani koostamise alused (2011)</p> <p>Eamets, R jt (2012) Ettevõtlikkusest ettevõtluseni, SA Teadlik Valik</p> <p>e-äriregistri Ettevõtjaportaali https://ettevotjaportaali.rik.ee</p> <p>Äriseadustik https://www.riigiteataja.ee/akt/131122010019?leiaKehtiv</p> <p>Eesti.ee https://www.eesti.ee/est/ettevotte_registreerimine</p> <p>EAS http://www.eas.ee/alustav/ari-planeerimine/ettevotte-rajamisega-seotud-toimingud/</p> <p>EAS http://www.eas.ee/alustav/finantseerimise-kaasamine/stardikapital-finantseerimine-investeeringu/</p>
--	--

EAS isegeneeruvate finantsprognooside vormid http://www.eas.ee/alustav/ari-planeerimine/ressusside-vajadus_rahakaibe-plaan/
iPlanner <http://www.eas.ee/alustav/finantseerimise-kaasamine/stardikapital-finantseerimine-investeerimine/>
Maksu- ja Tollamet www.emta.ee
Raamatupidamise Toimkond www.easb.ee <http://www.fin.ee/easb>
Raamatupidamise ja maksuinfo portaal www.rmp.ee www.rup.ee
<https://www.epa.ee/et>
Patendiameti koduleht: www.epa.ee
Autoriõiguse seadus <https://www.riigiteataja.ee/akt/128122011005?leiaKehtiv>

Mooduli nr. 2 - PÄRANDTEHNOLOOGILISED TÖÖVÕTTED RAHVARÕIVASTEL	Mooduli maht 19 EKAP/ 494 tundi	
	Õppemahu jaotus tundides	
	Auditoorne töö	Iseseisev töö
	124	370
Mooduli eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õppija valmistab kombineeritud tekstiiltehnikates pärandtehnoloogiliste töövõtete Eesti rahvarõiva komplekti, valib sobivad materjalid ja tehnoloogia, järgib oma töös tööohutuse ja keskkonnahoiu põhimõtteid, kasutab erialast sõnavara ja dokumenteerib oma tegevuse.		
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad		
Aine(d) ja õpetaja(d): Pärandtehnoloogilised töövõtted rahvarõivastel – Gitta Truus, Anu Pink, Maret Lehis, Sandra Urvak, Eva-Liisa Kriis, Ulve Kangro		

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
<p>Õpilane</p> <p>1. mõistab Eesti rahvarõivaste olemust ja kujunemislugu, teab eesti rahvarõivaste osi, ühe kindla paikkonna rahvarõiva eripära ning tänapäevaseid rahvarõivaste kandmise traditsioone</p>	<ul style="list-style-type: none"> • selgitab ja analüüsib ülesande põhjal Eesti rahvarõivaste kujunemislugu ja seda mõjutanud tegureid, kasutab erialast sõnavara ja korrektset eesti keelt • nimetab ülesande põhjal meeste, naiste ja laste rõivakomplekti põhiosad • iseloomustab ülesande põhjal ühe kindla paikkonna rahvarõivakomplekti ja sõnastab eripära • analüüsib ülesande põhjal tänapäevaseid rahvarõivaste kandmise traditsioone, eesmärgi ja vajadust 	<p>Tõhustatud loeng.</p> <p>Iseseisev töö erinevate infoallikatega.</p> <p>Materjali kogumine ja süstematiseerimine.</p> <p>Praktiline töö.</p>	<p>1. ÕV:</p> <p>1. HÜ. Iseseisev praktiline rühmatöö ülesande põhjal: rahvarõivaste kandmine tänapäeval - traditsioonide, vajaduse ja eesmärkide analüüs.</p>	<p>1. Rahvarõivad.</p> <p>1.1. Eesti rahvarõivaste kujunemine ja seda mõjutanud tegurid.</p> <p>1.2. Rahvarõivaste piirkondlik jaotus.</p> <p>1.3. Meeste, naiste ning laste rõivakomplektide osad.</p> <p>1.4. Ühe kindla paikkonna rahvarõivad – ülevaade, täpsem kirjeldus, analüüs, eripära.</p> <p>1.5. Aksessuaarid.</p> <p>1.6. Rahvarõivaste kandmise traditsioonid tänapäeval.</p>	<p>1. ÕV.</p> <p>Auditoorne töö 8 tundi</p> <p>1. HÜ: iseseisev rühmatöö 4 tundi</p>
<p>2. teeb kindlaks rahvarõivaeseme valmistamise tehnikad ja materjalid, koostab etteantud museaali tehnoloogilise kirjelduse ja töökäigu koos täiendavate lisadega - tööjooniste, skeemide, lõigetega</p>	<ul style="list-style-type: none"> • koostab ülesande alusel etteantud museaali vaatluse ja uurimise põhjal täpse tehnoloogilise kirjelduse ja töökäigu/ tööjuhise koos eseme teostamiseks vajalike jooniste, lõigete, skeemide ja muustritega, fikseerib eseme täpsed värvilahendused, kaunistused ja nende asukohad, lisadetailid ning viimistluse, lähtudes eseme valmistamise tehnoloogiast • valib tehnoloogilisest kirjeldusest lähtuvalt praktilises töös kasutatavad pärandtehnoloogilised töövõtted, põhjendab oma valikut • planeerib tööde järjekorra ja tööks kuluva aja, arvestades tööde mahtu, toodete hulka ja tellija vajadusi 	<p>Arutelu. Materjali kogumine ja süstematiseerimine.</p> <p>Praktiline töö.</p>		<p>2. Tehnoloogilise kirjelduse koostamine.</p> <p>2.1. Tehnoloogia määramine, vajadusel töövõtete ülesmärkimine.</p> <p>2.2. Kompositsioon, kaunistused, viimistlus.</p> <p>2.3. Eseme ja selle kaunistuste mõõtmine.</p> <p>2.4. Jooniste ja lõigete koostamine, mustri ja/või skeemide joonistamine.</p> <p>2.5. Eseme töökäigu/ tööjuhise koostamine.</p> <p>2.6. Tööks sobivate pärandtehnoloogiliste töövõtete valimine.</p> <p>2.7. Tööde järjekorra ja tööks kuluva aja planeerimine.</p> <p>2.8. Tööjuhendi koostamine.</p>	<p>2. ÕV.</p> <p>Auditoorne töö 6 tundi</p>
<p>3. valib rahvarõiva valmistamiseks sobivad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • arvutab tööjoonise ja lõike põhjal materjalikulu 	<p>Vestlus.</p> <p>Meeskonnatöö.</p>		<p>4. Materjali, töövahendite ja seadmete hankimine.</p>	<p>3. ÕV.</p>

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
originaalilähedased materjalid või valmistab need ise; sobitab vastavaid materjale, arvestades nende omavahelist sobivust, hangib sobivad töövahendid ja seadmed ning sõlmib kokkulepped alltöövõtjatega	<ul style="list-style-type: none"> • hangib tööks vajalikud materjalid, arvestades materjali kulu • hindab materjalide kvaliteeti ja sobivust, arvestab teostatava eseme eesmärki ja tellija soovi või vajadust • võrdleb materjalide hankimisel hindu, arvestades töö tasuvust, tellija vajadusi, lõppkvaliteeti ja keskkonnategureid • sõlmib vajadusel lepingud materjalide tarnijate, alltöövõtjate ja klientidega • hoiustab materjale nõuetekohaselt • valib sobivad töövahendid ja seadmed, kontrollib nende korrasolekut, vajadusel teeb lihtsamat hooldust • järgib seadmete, töövahendite ja -riistade kasutamishooldusjuhendeid ning hooldusnõudeid 	Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Analüüs.		<p>4.1. Materjalikulu arvestamise põhimõtted.</p> <p>4.2. Tööks vajalike materjalide hankimine. Kokkulepped ja lepingute sõlmimine materjalide tarnijate ja alltöövõtjatega.</p> <p>4.3. Materjali kvaliteedi ja sobivuse hindamine.</p> <p>4.4. Töövahendite ja seadmete sobivus ja selle hindamine, nende korrasoleku kontrollimine, hooldus- ja ohutusnõuete järgimine.</p> <p>4.5. Tööproovide tegemine. Tööks valitud materjalide, töövahendite ja tehnoloogia sobivuse hindamine ja analüüs tööproovi põhjal.</p>	Auditoorne töö 4 tundi
4. valib rahvarõiva osade lõiked ja tööjuhised vastavalt eesmärgile, kasutab neid või kohandab vastavalt vajadusele, säilitades originaaliläheduse ja pidades silmas tervikut	<ul style="list-style-type: none"> • valib vastavalt eeskujuks võetud esemele ja juhendi alusel rahvarõiva osade lõiked ja tööjuhised arvestades eesmärke • vajadusel kohandab lõikeid, säilitades originaaliläheduse ja pidades silmas tervikut 	Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Analüüs. Praktiline töö.		<p>5. Lõigete valmine ja kohandamine.</p> <p>5.1. Rahvarõivaste õmblemisel kasutatavate lõigete tüübid.</p> <p>5.2. Lõigete kohandamine.</p>	4.ÕV Auditoorne töö 12 tundi
5. valmistab eeskujudest lähtudes pärandtehnoloogilisi tekstiilkäsitöö tehnikaid kasutades kvaliteetseid rahvarõivaesemeid ja tekstiilist aksessuaare, dokumenteerib tegevuse tööprotsessi kordusvalmistamiseks, viimistleb esemed nõuetekohaselt, lahendab töös ettetulevaid probleeme, kasutab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, järgib säästliku	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab eelnevalt koostatud töökäigu põhjal tööjooniste, skeemide ja lõigete abil õmblemise, kanga- ja vöökudumise, põimimise, punumise, silmuskudumise, heegeldamise ja tikkimise tehnikate kombineerimisel pärandtehnoloogilisi võtteid kasutades ning eeskujudest lähtudes kvaliteetseid ja esteetilisi rahvarõivakomplekti osi/rahvarõivaesemeid, püsides planeeritud ajagraafikus, järgides säästliku materjalikasutuse ja keskkonna hoidmise põhimõtteid • dokumenteerib digitaalselt oma tegevuse tööprotsessi kordusvalmistamiseks, kirjeldades lisaks ka töös ettetulevaid probleeme, nende lahendusvõimalusi ning analüüsi sobivaima lahendusviisi leidmiseks 	Praktiline töö. Arutelu. Analüüs. Mitmete elementide kompleksne harjutamine. Rühmatöö.	1.-5. ÕV: 1. HÜ. Iseseisev praktiline komplekstöö ülesande põhjal: ühe kindla paikkonna rahvarõivakomplekti uurimine, komplekti põhiosade täpsem kirjeldamine ja komplekti eripära väljatoomine, kasutades võrdlust ja analüüsi. Uuritavast komplektist viie eseme tehnoloogilise kirjelduse koostamine koos vajalike lõigete, mustrite ja skeemidega, samuti värvilahendused, kaunistus- ja viimistlusvõtted. Tööjuhendite koostamine, esemete valmistamiseks aja- ja materjalikulu arvestamine. Esemete valmistamiseks vajalike materjalide ja töövahendite hankimine. Materjalide kvaliteedi ja sobivuse, tehnoloogia ja töövahendite sobivuse hindamine tööproovide põhjal, materjalide säästlik	<p>6. Kombineeritud tekstiiltehnikates pärandtehnoloogiliste töövõtetega Eesti rahvarõivaesemete valmistamine.</p> <p>6.1. Kangakudumise töövõtted rahvarõivaesemete valmistamisel. Sõbad, suurrätid, ülerõivaste kangad.</p> <p>6.2. Rahvarõivaste õmblemisega seonduvad tehnoloogiad. Käsitsi ja masinal õmblemine.</p> <p>6.3. Etnograafilised tikandid, suurel raamil tikkimine.</p> <p>6.4. Etnograafilised peakatted - pärja, tanu, pearäti, murumütsi ja pottmütsi valmistamise tehnoloogia</p> <p>6.5. Etnograafilised põlled – kardpaelttega villase põlle, kirju sitsipõlle ja linase</p>	5. ÕV. Auditoorne töö 86 tundi 1.-5 ÕV. 1. HÜ: iseseisev töö 350 tundi

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
materjalikasutuse ja keskkonna hoidmise põhimõtteid	<ul style="list-style-type: none"> viimistleb kombineeritud tehnikates valminud esemeid, valides sobivaid viimistlusvõtteid, arvestab tööks kasutatud materjali kiulise koostisega koostab valminud esemele hooldusjuhendi, seostades eseme valmistamisel kasutatud tekstiilmaterjalide omadused rahvusvaheliste hooldustingmärkidega töötab seadmete ja tööriistadega turvaliselt ja ergonomiliselt lahendab vastavalt olukorrale töös ettetulevaid probleeme, vajadusel konsulteerib teiste eriala spetsialistidega järgib oma töös käsitöölise kutse-eeetika reegleid 		kasutamine. Kombineeritud tekstiiltehnikates parandtehnooloogiliste tövõtetega kolme kvaliteetse rahvarõivaeseme või etnograafiliste eeskujude põhjal rahvusliku eseme valmistamine. Oma tegevuse digitaalne dokumenteerimine, probleemide analüüs ja lahendusviiside väljapakumine. Valminud esemete viimistlemine sobivate võtetega ja hooldusjuhendi koostamine.	<p>põlle ning narmaste valmistamise tehnoloogiad.</p> <p>6.6. Etnograafilised särgid – erinevad esikinniste ja tagide tüübid, kurrutamine, kaela- ja kaenlalapi õmblemine jm särgi valmistamisega seotud tehnoloogiad.</p> <p>6.7. Etnograafilised seelikud – vaipseeliku ja kahara seeliku valmistamise tehnoloogiad.</p> <p>6.8. Etnograafilised vööde valmistamise tehnoloogiad.</p> <p>6.9. Etnograafiliste sukkade valmistamise tehnoloogiad.</p> <p>7. Oma tegevuse digitaalne dokumenteerimine. Sandra</p> <p>8. Rahvarõivaesemete viimistlemine. 8.1. Esimete viimistlemine lähtudes materjalidest, tehnoloogiast ja esemete eripärast.</p>	
6. korrastab, parandab, puhastab ja säilitab vanu kultuuriväärtust omavaid tekstiile, järgib tööohutuse ja keskkonnanohu põhimõtteid	<ul style="list-style-type: none"> korrastab ja puhastab vanu kultuuriväärtust omavaid tekstiile, valides sobivad korrastus- ja puhastusviisid, kasutades sobivaid töö- ja puhastusvahendeid ning järgides tööohutuse ja keskkonnanohu põhimõtteid leiab esemete parandamiseks sobivaimad viisid ja parandab vanu tekstiile, kasutades esemega võimalikult sarnaseid materjale ja tövõtteid nimetab erinevate rahvarõivaesemete säilitamiseks sobivad tingimused ning esemete säilitamiseks ja kaitsmiseks vajalikud pakendamise nõuded 	Aktiivne loeng. Arutelu. Analüüs. Praktiline töö. Mitmete elementide kompleksne harjutamine.	6. ÕV: 1. HÜ. Praktiline töö juhendi põhjal: ühe vana vabalt valitud tekstiileseme puhastamine, korrastamine ja parandamine, eseme materjalidest ja valmistusviisidest lähtumine, sobivate tövõtete ja puhastusvahendite valimine ja ohutu ning keskkonnasõbralik kasutamine, puhastatud ja parandatud eseme pakendamine säilitamiseks ning sobivate säilitustingimuste loomine.	9. Tekstiilesemete korrastamine, hooldamine ja säilitamine. 9.1. Tekstiilide kuivpuhastuse tövõttest. 9.2. Plekkide eemaldamine. 9.3. Vanade tekstiilesemete parandamine ja pesemine. 9.4. Tekstiilide säilitamine sobivates tingimustes.	6. ÕV. Auditoorne töö 8 tundi (Ulve Kangro) 1. HÜ: iseseisev töö 16 tundi
Praktika	Moodulis praktika puudub.				
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb vähemalt lävendi tasemele sooritatud iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1 – 6. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Eesti rahvakultuur. Tln: Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2008</p> <p>Eesti rahvakultuuri leksikon. Tln : Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2007</p> <p>Ränk, A. Etnograafiasõnaraamat. Tallinn: Ränk, 1995</p> <p>Viires, A. Vana Eesti rahvaelu. Tallinn : Ilo, 2004</p> <p>Rajando, K., Viik, M. Lihtne pärimus. Tallinn : Ajakirjade Kirjastus, 2007</p>				

Jõeste, K. Kihnu kõrdid eile ja täna. Semiootiline esemeuurimus. Eesti Loomeagentuur 2012

Ränk, G. Vana-Eesti rahvas ja kultuur. Tartu: Ilmamaa, 1996

Peterson, A. Eesti maarahva elust 19. sajandil. Tartu : Atlex, 2006

Tõnurist, I. Rahvarõivakandja abiline. Tallinn : I. Tõnurist, 2003

Reemann, V. Kiri. Muster. Ornament. Tartu ; Tallinn : Eesti Rahva Muuseum : Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit, 2009

Astel, E. Eesti vööd. Tartu: Ilmamaa, 1998

Pulmawärk : soome-ugri pulmadega seotud esemed Eesti Rahva Muuseumi kogudest. Tartu : Eesti Rahva Muuseum, 2005

Manninen, I. Eesti rahvariiete ajalugu. Tartu : Eesti Rahva Muuseum, 2009

Kannike, A. Rahvakunstist esemeuurimuse taustal. ERM aastaraamat XLI, Tartu 1996, lk 105–128

Kurrik, H. Tekstiiltehnilisi haruldusi E. R. Muuseumis. ERM aastaraamat IX–X, Tartu 1934, lk 225–230

ERM aastaraamatute artiklid

Voolmaa, A. Põll eesti rahvatraditsioonis. ERM aastaraamat XXVIII, Tartu 1975, lk 113–166

Voolmaa, A. Eesti rahvarõivaseelikud. ERM aastaraamat XXV, Tartu 1971, lk 106–149

Voolmaa, A. Õlakatted ehk ülevisked eesti naise rõivastuses. ERM aastaraamat XXXV, Tartu 1984, lk 70–81

Vunder, E. Eesti rahvusrõivas – müüt või tegelikkus? ERM aastaraamat XLI, Tartu 1996, lk 89–103

Vunder, E. Rahvakunsti arengutendentsidest Eestis 20. sajandil. ERM aastaraamat XXXIX, Tartu 1992, lk 23–47

Mooduli nr. 3 - KÄSITÖÖTOODETE NING TEENUSTE ARENDUS	Mooduli maht 8 EKAP / 208 tundi	
	Õppemahu jaotus tundides	
	Auditoorne töö	Iseseisev töö
	56	152
Mooduli eesmärk: Õpetamisega taotletakse, et õppija kujundab, valmistab, esitleb, tutvustab, turundab ja kaubastab sihtgruppe arvestades tekstiiltooteid ja/või teenuseid.		
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad		
Aine(d) ja õpetaja(d): Käsitöötoodete ning teenuste arendus – Eva-Liisa Kriis		

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
<p>Õpilane</p> <p>1. leiab turusituatsiooni arvestades toote või teenuse idee ja sellele vastava sihtgrupi, kasutades info hankimiseks erinevaid erialaseid allikaid, hindab toote või teenuse idee teostatavust ning vajadust ja nõudlust uue toote või teenuse järele</p>	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab ülesande põhjal võimalikke ideede allikaid ja nimetab 5 ideede hankimise meetodit leiab ülesande põhjal toote või teenuse idee ja sellele vastava sihtgrupi, kasutades nii eest- kui ingliskeelseid erialaseid allikaid kirjeldab sihtgrupi ligipääsu võimalusi uuele tootele või teenusele analüüsib toote või teenuse idee teostatavust turusituatsiooni arvestades analüüsib ja hindab uue toote või teenuse vajadust ja nõudlust 	<p>Suhtluspõhine loeng. Selgitus. Õppekäik. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Ajurünnak. SWOT-analüüs. Ideekaart.</p>	<p>1. Sihtgrupp.</p> <p>1.1 Tarbijate ostukäitumine.</p> <p>1.2 Vajadus, isiksus, elustiil, hoiakud.</p> <p>1.3 Väliste tegurite mõju ostukäitumisele.</p> <p>1.4 Sihtturundus.</p> <p>2. Ideede genereerimine ja valik.</p> <p>2.1 Ideede hankimise allikad ja meetodid (analüüs, tootemi-meetod, ajurünnak, ideepank) sh ingliskeelsete infoallikate kasutamine.</p> <p>2.2 Ideekavandid ja nende analüüs. Ideede vastavus sihtgrupile, sündmusele, ajale.</p> <p>3. Toote kujundamine.</p> <p>3.1 Toote olemus ja liigid. Teenus kui toode.</p> <p>3.2 Toote erinevad tasemed, toote tunnused.</p> <p>3.3 Toodet toetavad teenused.</p> <p>3.4 Tootedisain.</p> <p>3.5 Bränd. Tootelugu.</p> <p>3.6 Toote ja teenuse elukaar.</p> <p>3.7 Tootekujundusprotsessi etapid.</p> <p>4. Turunduse planeerimine.</p> <p>4.1 Turunduskeskkond.</p>	<p>Auditoorne töö 12 tundi</p>
<p>2. kujundab ja valmistab sihtgrupist lähtudes toote ja/või teenuse, valides sobivad materjalid, vahendid ja teostusviisi</p>	<ul style="list-style-type: none"> kujundab ja valmistab ülesande põhjal toote või teenuse, lähtudes sihtgrupi vajadustest, oma oskustest, tootmisbaasist ja tasuvusest analüüsib peale töö valmimist ülesande põhjal oma tegevust 	<p>Vestlus. Analüüs. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Kavandamine.</p>	<p>5. Tekstiiltoote ja teenuse (nõustamine, harrastajate juhendamine, õpitoa läbiviimine, huviringi läbiviimine, tekstiilitööd tutvustava ürituse läbiviimine) teostamine.</p>	<p>Auditoorne töö 24 tundi</p>

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)		Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
	<ul style="list-style-type: none"> põhjustab toote materjali ja teostusviisi valikut kaasab toote valmistamisel või teenuse loomisel sidusalade vastavaid spetsialiste valmistab kavandatud teenuse osutamise detailse kirjelduse, ajakava ning näidised 	Praktiline töö. Projekt.		5.1 Materjali ja tehnoloogiate valik, materjali ja tööaja arvestus. 5.2 Teenuse sisu koostamine, teenuse osutamise etapid, ajakava, lisamaterjal. 5.3 Toote- või teenusearendusprojekti teostamine individuaalselt või meeskonnatöona. 5.4 Toote- ja teenuseinfo. 6. Projekt ja selle etapid. 6.1 Projekti planeerimine. Aja- ja töökava koostamine. 6.2 Projekti ettevalmistamine. Teematilise teabe kogumine. 6.3 Projekti teostus. 6.4 Projekti järeltegevused. Teostuse ja tulemuste analüüsimine. Esitlus.	
3. pakendab toote ohutult ja esteetiliselt ning koostab tooteinfo, kasutus- ja hooldusjuhendi	<ul style="list-style-type: none"> valmistab tootest lähtuvalt ohutu ja esteetilise pakendi, arvestades keskkonnanahoiu nõudeid koostab tootele tooteloo, tooteinfo, kasutus- ja hooldusjuhendi, kasutades rahvusvahelisi hooldusmärke 	Arutelu, analüüs. Praktiline töö. Projekt. Esitlus ja seminar.		7. Tekstiilesemete pakendamine. 7.1 Erinevad pakkematerjalid ja pakendamise võimalused. Esteetiline pakendamine. Ohutu pakendamine. 7.2 Pakendi kavandamine ja teostamine. Sihtgrupile vastav pakendi kujundus. 7.3 Info pakendil, tootelugu, eseme pakendamine. Kasutus- ja hooldusjuhend.	Auditoorne töö 2 tundi
4. mõistab toote ja/või teenuse hinna kujundamise põhimõtteid, planeerib toote ja/või teenuse tursutus- ja müügitegevuse ning valmistab ette toote ja/või teenuse reklaami, esitleb toodet ja/või teenust, leiab sobivad müügikanalid ja korraldab toote ja/või teenuse müügi, mõistab tootevastutuse olulisust lähtudes	<ul style="list-style-type: none"> koostab juhendi alusel tootele ja/või teenusele hinnapakumise, arvestades seejuures sihtgrupi vajadusega, sobivaima teostusviisiga, materjali- ja ajakuluga, logistikaga ning valitud müügikanaliga, põhjustab müügikanali valikut analüüsib ülesande põhjal erinevate turustusvõimaluste sobivust oma tootele või teenusele planeerib ülesande põhjal toote ja/või teenuse müügitegevuse, kasutades erinevaid turustus- ja müügikanaleid, loetleb erinevate müügikanalite kasutamise seotud tegevusi, hindab kaasnevaid kulusi kujundab ja teostab ülesande põhjal toote ja/või teenuse reklaami, kasutades nii 	Suhtluspõhine loeng. Mitmete elementide kompleksne harjutamine. Iseseisev töö erinevate infoallikaga. Probleemõpe. Praktiline töö. Projekt.	1.- 4. ÕV: 1. HÜ. Iseseisva individuaalse tootearendusprojekti teostamine juhendi põhjal: Projekti eesmärgi ja tegevuskava koostamine. Turu situatsiooni arvestades erinevaid eesti- ja ingliskeelseid infoallikaid kasutades toote ja/või teenuse idee visandamine ja kavandamine. Sihtgrupi ligipääsu, toote vajaduse ja nõudluse analüüs tootele või teenusele. Toote ja/või teenuse kujundamine ja teostamine vastavalt valitud sihtgrupile. Tootele ja /või teenusele hinna kujundamine, hinnakujundusprotsessi selgitamine, turustustegevuse planeerimine ning vähemalt kolme erineva müügikanali valimine ja valiku põhjendus. Tootele sobiva pakendi valmistamine, kasutus- ja hooldusjuhendi ja toote info	8. Toote ja teenuse reklaam ja turundamine. 8.1 Hinnakujundusprotsess. Hinda mõjutavad tegurid. Hinnaeesmärgid. Hinnapoliitika. 8.2 Hinna kujundamine, selle komponendid. 8.3 Hinnapakumise koostamine. 8.4 Turunduskommunikatsioon. Suhtlemine koostööpartneritega. Suhtlemine klientidega. 8.5 Reklaam. Reklaami koostamine sh ingliskeelset sõnavara kasutades. 8.6 Reklaami- ja turunduskanalite leidmine. Isiklik müük, müügitoetus, suhtekorraldus, otseturundus, vahendajad, internet, logistika. 9. Tootevastutus ja kutse-eeetika. 9.1 Intellektuaalne omad.	Auditoorne töö 18 tundi 1.-4. ÕV – iseseisev töö 148 tundi 4. ÕV – iseseisev töö 4 tundi

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)		Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
käsitöölise kutse-eetikast	<p>traditsioonilisi kui kaasaegseid digitaalseid vahendeid ja võimalusi ning koostab tootele ja/või teenusele reklaami esitluskava</p> <ul style="list-style-type: none"> • korraldab ülesande põhjal toote ja/või teenuse müügi, kasutades selleks vajalikke toimimisviise, käsitöö valmistamiseks ja müümiseks sobivaid ettevõtlusvorme ning sobivaid suhtlusviise • esitleb ülesande põhjal toodet ja/või teenust, kasutades loovalt erinevaid vahendeid ja võimalusi, demonstreerib oma oskusi, kasutades erialast sõnavara, arvestades sealjuures sihtgrupiga • analüüsib etteantud näidete põhjal tootevastutuse vajadust ja olulisust, lähtudes käsitöölise kutse-eetika põhireeglitest 		<p>väljatöötamine. Tootele ja/või teenusele sobiva reklaami valmistamine. Toote või teenuse müügi korraldamine (kavandamine, teostamine ja analüüs). Toote või teenuse esitluse ettevalmistus ja läbiviimine. Projekti esitlus ja tulemuste analüüsimine ning arenguvõimaluste arutelu seminari vormis.</p> <p>4. ÕV: 2. HÜ. Etteantud ülesande põhjal iseseisvalt juhtumi analüüs teemal: Tootevastutus ja käsitöölise kutse-eetika.</p>	<p>9.2 Autoriõigused. 9.3 Kasulik mudel ja patent.</p>	
Praktika	Moodulis praktika puudub.				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb vähemalt lävendi tasemele sooritatud iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1 – 4. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>A. Kuusik, K. Virk, K. Aarna, L. Sepp, M. Seppo, T. Mehine, I. Prinsthal, Teadlik turundus. Tartu: TÜ majandusteaduskond, Tartu Ülikooli Kirjastus, 2010.</p> <p>T. Ohvril, "Väikeettevõtja turundusest. Kuidas suurte tegijate vahelt välja paista?". Väljaandja: SA Põlvamaa Arenduskeskus, 2012</p> <p>Käsitöötoote omahinna kalkulaator http://web.ametikool.ee/~kaie.keskula/kasitoo/</p> <p>https://www.kutsekoda.ee/</p> <p>https://www.kutseregister.ee/standardid/standardid_top2/?</p> <p>http://www.folkart.ee</p>

Mooduli nr. 4 - NÕUSTAMINE JA JUHENDAMINE	Mooduli maht 6 EKAP/ 156 tundi	
	Õppemahu jaotus tundides	
	Auditoorne töö	Iseseisev töö
	52	104
Mooduli eesmärk: Õpetamisega taotletakse, et õppija kasutab erinevaid tekstiili uurimise allikaid asjakohaselt ja allikakriitiliselt, nõustab tellijaid ja koostööpartnereid, juhendab ja korraldab eriala õpitube ning üritusi, populariseerib tekstiilkäsitöö eriala.		
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad		
Aine(d) ja õpetaja(d): Nõustamine ja juhendamine – Sandra Urvak, Eva-Liisa Kriis, Gitta Truus, Tarmo Sirkel		

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. mõistab erialase kirjanduse, muuseumifondide ja erakogude kasutamise vajadust ning rakendab neid algallikatena kutsealases töös	<ul style="list-style-type: none"> analüüsib ülesande põhjal erinevate algallikate kasutamise vajadust ja võimalusi erialases töös leiab iseseisvalt materjali uuritava eseme kohta analüüsib algmaterjali allikakriitiliselt, vastuolude ilmnemisel otsib täiendavat infot 	Vestlus. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Kahtlased väited. Praktiline töö.		1. Tekstiili uurimise allikad. 1.1. Rahvakunsti alane kirjandus Eestis. 1.2. Muuseumid. Museaalide dokumenteerimine. 1.3. Muuseumitöö põhimõtted. 1.4. Elektroonilised andmebaasid - kultuuriväärtuste infosüsteem (KVIS) ja Eesti muuseumide infosüsteem (MUIS). 1.5. Erakogud. Igapäevaelu. 2. Allikakriitilisus.	1. ÕV. Auditoorne töö 4 tundi.
2. komplekteerib muuseumi- ning kirjandusallikate põhjal kihelkonna tasandil rahvarõiva põhikomplekti, arvestades geograafilist, ajastulist ja sotsiaalset eripära; dokumenteerib esemete päritolu ja tehnilised näitajad	<ul style="list-style-type: none"> komplekteerib muuseumi- ning kirjandusallikate põhjal vabalt valitud ühe kihelkonna rahvarõiva põhikomplekti, arvestades ajastulist ja sotsiaalset eripära dokumenteerib esemete päritolu ja tehnilised näitajad 	Aktiivne loeng. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Praktiline töö. Informatsiooni süstematiseerimine.	1.-2. ÕV: 1. HÜ. Iseseisev praktiline komplekstöö ülesande põhjal õpimappi: Erinevaid infoallikaid kasutades ühe kihelkonna rahvarõivaste kohta informatsiooni kogumine, allikakriitiline lähenemine. Rahvarõivakomplekti koostamine. Valitud komplekti osade ligikaudne dateerimine ja päritolu fikseerimine, otsuste põhjendamine.	3. Rahvarõivakomplekti koostamine. 3.1. Piirkonnapõhine lähenemine. 3.2. Ajastupõhine lähenemine. 3.3. Staatuses (sotsiaalsest eripärast) lähtumine.	2.ÕV Auditoorne töö 8 tundi. 1.-2. ÕV 1.HÜ: iseseisev töö 14 tundi
3. tunneb museaaliga töötamise põhimõtteid ja kirjeldab eset eesmärgist tuleneva põhjalikkusega, mõistab esemeuurimusega seotud eetikaprintsiipe ja lähtub oma tegevuses käsitöölise kutse-eetikast	<ul style="list-style-type: none"> määrab museaali uurimisel tegevuste järjekorra ja töö eesmärgist tuleneva detailsuse kirjeldab museaali, lähtudes seejuures põhimõttest üldisemalt detailsemaks, vajadusel kasutab abimaterjali märgib kirjelduses eseme nimetuse, materjali, mõõdud, üldisloomustuse, üldised tähelepanekud, eseme seisukorra (säilivuse) ja legendi 	Aktiivne loeng. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Praktiline töö. Materjali kogumine ja süstematiseerimine.	1.-3. ÕV: 1. HÜ. Iseseisev praktiline komplekstöö ülesande põhjal õpimappi: Museaalide üldiste ja tehnoloogiliste kirjelduste koostamine koos jooniste, lõigete, skeemide, mustrite ja värvilahendustega, info süstematiseerimine ja vormistamine terviklikuks mapiks; oma tegevuses esemeuurimusega seotud eetikaprintsiipidest ja käsitöölise kutse-eetikast lähtumine.	4. Museaaliga töötamise põhimõtted. Erakogudes olevad kultuuriväärtust omavad esemed, töö nendega. 4.1. Erinevad lähenemised esemeuurimusele. 4.2. Praktilisteks töödeks vajaliku info kogumine, töö erinevate allikatega. 4.3. Kogutud materjali süstematiseerimine. 5. Praktiline töö museaaliga või kultuuriväärtust omava esemega.	3. ÕV. Auditoorne töö 10 tundi. 1.-3. ÕV. 1. HÜ – iseseisev töö 20 tundi

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
	<ul style="list-style-type: none"> • annab ülevaate museaali valmistamisel kasutatud pärandtehnoloogilistest töövõtetest • süstematiseerib museaaliga töötamisel kogutud info ja vormistab materjali ühtseks terviklikuks mapiks • kirjeldab esemeuurimusega seotud eetikaprinsiipe • analüüsib ülesande põhjal käsitöölise kutse-eetika reeglite rakendamise võimalikkust esemeuurimusega seotud probleemide ilmnemisel 	<p>Vestlus. Kogemusõpe. Probleemõpe.</p>		<p>5.1. Esemee üldine kirjeldus (nimetus, mõõdud, materjal, üldiseloomustus, tähelepanekud, seisukord). 5.2. Pärandtehnoloogilised töövõtted esemete kirjeldamisel.</p> <p>6. Esemeeuurimus ja eetiline käitumine. 7. Kogutud ja süstematiseeritud materjali terviklikuks mapiks vormistamine.</p>	
<p>4. planeerib meeskonnatööd, korraldab kaastöötajate ja praktikantide tegevust, vastutab töörühma tööprotsessi sujuva läbiviimise ja töötajate töötulemuste eest, osutab teenuseid ja teeb allhankeid, nõustab tellijaid, teeb koostööd sidusalade spetsialistidega ning teeb ettepanekuid töötulemuste parandamiseks</p>	<ul style="list-style-type: none"> • planeerib meeskonnatööd, arvestades tööülesannete keerukust, meeskonnaliikmete oskusi ja võimeid • koostab tööülesannete täitmiseks vajalikud tööjuhised ja –joonised ning kavandid • organiseerib, suunab ja vajadusel juhendab kaastöötajate ja praktikantide tegevust, jälgides ergonoomiliste ja ohutute töövõtete kasutamist töökeskkonnas • vastutab meeskonna tööprotsessi sujuva läbiviimise ja töötajate töötulemuste eest, arvestades tellija soove ning vajadusi, kvaliteedinõudeid ning käsitöölise kutse-eetika reegleid • teeb allhankeid ning osutab teenuseid pärandtehnoloogiliste töövõtete rahvarõivaesemete valmistamise alal, arvestades tellija soove ning vajadusi, kvaliteedinõudeid ning käsitöölise kutse-eetika reegleid • nõustab tellijaid ja huvilisi pärandtehnoloogiliste töövõtete rahvarõivaesemete valmistamise alal • teeb koostööd sidusalade spetsialistidega, arvestades koostöö hea tava põhimõtteid • analüüsib etteantud näitajate alusel töötulemusi ning teeb ettepanekuid töötulemuste parandamiseks 	<p>Kogemusõpe. Vestluspõhine loeng. Meeskonnatöö. Rühmatöö. Juhtumi analüüs. Praktiline töö. Mitmete elementide kompleksne harjutamine. Analüüs.</p>	<p>4. ÕV: 1. HÜ. Iseseisev praktiline töö juhendi põhjal: Etteantud ülesande põhjal meeskonna loomine, töörühma liikmete töö planeerimine, tööjuhendite koostamine, töö organiseerimine ning suunamine, ergonoomiliste ja ohutute töövõtete kasutamise jälgimine. Tellija soovide, kvaliteedinõuetega ja käsitöölise kutse-eetika reeglite arvestamine, oma tegevuse analüüs ja hinnang. 2. HÜ. Iseseisev praktiline töö ülesande ja juhendi põhjal: Vabalt valitud teemal pärandtehnoloogiliste töövõtete rahvarõivaesemete valmistamise alal allhanke või teenuse osutamise tegevuskava koostamine, ettevalmistavad tegevused ja allhanke või teenuse teostamine, tellija soovide ja vajadustega arvestamine. Oma tegevuste ja töötulemuste analüüs ja hinnang, parandusettepanekute tegemine. 3. HÜ. Iseseisev individuaalne töö ülesande põhjal: probleemsituatsiooni lahendamine, erialane nõustamine.</p>	<p>8. Meeskonnatöö planeerimine. 8.1. Tööjuhiste ja –jooniste koostamine teistele. 8.2. Meeskonnatöö organiseerimine, juhendamine. Oskused, võimed, tööülesannete keerukus. 8.3. Meeskonna tööprotsessi ja töötulemuste eest vastutamine. 8.4. Tellija soovide ja vajadustega, kvaliteedinõuetega ja kutse-eetika reeglitega arvestamine. 8.5. Hallangete tegemine – kavandid, tööjoonised ja –juhised. 8.6. Teenuste osutamine - harrastajate juhendamine, õpitubade läbiviimine, huviringide töö korraldamine, tekstiilitööd tutvustavate ürituste läbiviimine. Osalejate soovide, vajaduste ja ootustega arvestamine, kvaliteedinõuded. 8.7. Tellijate ja huviliste nõustamine.</p> <p>9. Koostöö sidusalade spetsialistidega. Koostöö hea tava põhimõtted. 10. Käsitööalane nõustamine.</p>	<p>4. ÕV. Auditoorne töö 8 tundi 4.ÕV. 1. HÜ: iseseisev töö 6 tundi 2. HÜ: iseseisev töö 8 3. HÜ: iseseisev töö 4 tundi</p>

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
	<ul style="list-style-type: none"> nõustab tellijat ja koostööpartnerit sobiva materjali, tehnoloogia ja kompositsiooni valimisel oma pädevuse piires 				
5. juhendab praktikante, töökaaslasi ja viib läbi erialaseid õpitube, populariseerib tekstiilkäsitöö eriala	<ul style="list-style-type: none"> jälgib juhendatava tööd ning vajadusel selgitab ja korrigeerib töövõtteid, demonstreerides ja lastes juhendaval tegevust korrata kuni korrektse tulemuse saavutamiseni annab juhendtavale tagasisidet töösoorituste ning töö edenemise kohta populariseerib tekstiilkäsitöö eriala, viies läbi erialaseid loenguid, teabepäevi ja õpitube või koostades artikleid või tööjuhendeid või andes intervjuud või korraldades õppekäike 	Suhtluspõhine loeng. Selgitus. Praktiline töö. Harjutamine. Seminar. Analüüs.	5. ÕV. 1. HÜ. Iseseisev individuaalne või rühmatöö ülesande põhjal: valib sobiva sihtrühma, valmistab ette ühe rahvarõiva alase töötoa ning viib selle läbi, hiljem analüüsib oma tegevust. 2. HÜ. Iseseisev praktiline töö juhendi alusel: praktikandi või kaaslase juhendamine, töövõtete demonstreerimine ning tagasiside andmine 3. HÜ. Iseseisev individuaalne või rühmatöö ülesande põhjal: ühe tegevuse planeerimine ja teostamine (erialane loeng, teabepäev, õpituba, artikli või tööjuhendi koostamine, blogi loomine või õppekäik) ning analüüs, tegevused vastavalt sihtrühmale.	11. Juhendamine. 11.1. Käsitöö juhendamise meetodika. 11.2. Käsitöövõtete demonstreerimine. 11.3. Tagasiside andmise viisid ja võimalused. 12. Eriala populariseerimise võimalused. Tegevused vastavalt sihtrühmale. 12.1. Loengute ja teabepäevade ettevalmistamine ja läbiviimine. 12.2. Õpitoa ettevalmistus ja läbiviimine. 12.3. Kaasaegsed võimalused eriala populariseerimiseks – sotsiaalmeedia postitused, blogi pidamine. 12.4. Õppekäigu ettevalmistus ja läbiviimine.	5.ÕV. Auditoorne töö 6 tundi 5.ÕV. 1. HÜ: iseseisev töö 16 tundi 2. HÜ: iseseisev töö 6 tundi 3. HÜ: iseseisev töö 8 tundi
6. koostab lihtsamaid õppematerjale ja tööjuhendeid, kasutades juhendite ning jooniste tegemisel vabavaralise tarkvara põhifunktsioone	<ul style="list-style-type: none"> koostab kavandi või joonise vastavalt etteantud parameetritele joondab ja järjestab objekte ja fotosid failis, kombineerib tekstiga ekspordib failid etteantud formaati koostab juhendi alusel lihtsamaid õppematerjale ja tööjuhendeid testib, analüüsib ning täiendab etteantud õppematerjale ja tööjuhendeid 	Praktiline töö. Analüüs. Demonstratsioon. Juhendatud praktiline töö. Iseseisev töö juhendi alusel.	6. ÕV: 1. HÜ. Iseseisev praktiline töö ülesande põhjal: kavandi või mustrijoonise loomine koos selgitava tekstiga. Foto importimine ja paigutamine faili. Faili eksportimine. 2. HÜ. Foto teisendamine graafikaks. 3. HÜ. Iseseisev praktiline töö ülesande alusel õpimappi: Õppematerjali või tööjuhendi koostamine ning selle tutvustamine.	13. Vabavaralised programmid ning nende põhifunktsioonid vektorgraafika loomiseks. 13.1. Libre Office 13.2. Open Office 13.3. InkScape 14. Õppematerjali ja tööjuhendi koostamine. 10.1 Ühes valitud tekstiiltehnikas töövõtte (võtete) või rahvarõivaeseme valmistamise kohta õppematerjali koostamine. 10.2 Tööjuhendi koostamine, jooniste ja fotode kasutamine.	Auditoorne töö 16 tundi 5. ÕV. 1.ÕV: 1.HÜ - iseseisev töö 8 tundi 2.HÜ - iseseisev töö 2 tund 3. HÜ - iseseisev töö 12 tundi
Praktika	Moodulis praktika puudub.				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb vähemalt lävendi tasemele sooritatud iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1 – 6. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	Eesti rahvakultuur. Tln: Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2008 Eesti rahvakultuuri leksikon. Tln : Eesti Entsüklopeediakirjastus, 2007 Ränk, A. Etnograafiasõnaraamat. Tallinn: Ränk, 1995 Viires, A. Vana Eesti rahvaelu. Tallinn : Ilo, 2004

Rajando, K., Viik, M. Lihtne pärimus. Tallinn : Ajakirjade Kirjastus, 2007
 Jõeste, K. Kihnu kõrdid eile ja täna. Semiootiline esemeuurimus. Eesti Loomeagentuur 2012
 Ränk, G. Vana-Eesti rahvas ja kultuur. Tartu: Ilmamaa, 1996
 Peterson, A. Eesti maarahva elust 19. sajandil. Tartu : Atlex, 2006
 Tõnurist, I. Rahvarõivakandja abilise. Tallinn : I. Tõnurist, 2003
 Reemann, V. Kiri. Muster. Ornament. Tartu ; Tallinn : Eesti Rahva Muuseum : Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit, 2009
 Astel, E. Eesti vööd. Tartu: Ilmamaa, 1998
 Pulmawärk : soome-ugri pulmadega seotud esemed Eesti Rahva Muuseumi kogudest. Tartu : Eesti Rahva Muuseum, 2005
 Manninen, I. Eesti rahvariiete ajalugu. Tartu : Eesti Rahva Muuseum, 2009
 Kannike, A. Rahvakunstist esemeuurimuse taustal. ERM aastaraamat XLI, Tartu 1996, lk 105–128
 Kurrik, H. Tekstiiltehnilisi haruldusi E. R. Muuseumis. ERM aastaraamat IX–X, Tartu 1934, lk 225–230
 ERM aastaraamatute artiklid
 Konsin, K. Hiiu rahvavaibad. ERM aastaraamat XXXIII, Tartu 1983, lk 107–122
 Konsin, K. Lahemaa rahvavaibad. ERM aastaraamat XXXV, Tartu 1984, lk 63–69
 Konsin, K. Muhu tikitud rahvavaibad. ERM aastaraamat XXXII, Tartu 1981, lk 30–56
 Voolmaa, A. Põll eesti rahvatraditsioonis. ERM aastaraamat XXVIII, Tartu 1975, lk 113–166
 Voolmaa, A. Eesti rahvarõivaseelikud. ERM aastaraamat XXV, Tartu 1971, lk 106–149
 Voolmaa, A. Õlakatted ehk ülevisked eesti naise rõivastuses. ERM aastaraamat XXXV, Tartu 1984, lk 70–81
 Vunder, E. Eesti rahvusrõivas – müüt või tegelikkus? ERM aastaraamat XLI, Tartu 1996, lk 89–103
 Vunder, E. Rahvakunsti arengutendentsidest Eestis 20. sajandil. ERM aastaraamat XXXIX, Tartu 1992, lk 23–47
 Pedak, E. Eesti professionaalse tekstiilikunsti süünd ja kujunemine 1940. aastani. Tartu : Tartu Kõrgem Kunstikool, 2008
<http://www.muuseum.viljandimaa.ee/?op=body&id=99>
http://www.muuseum.ee/et/erialane_areng/muuseumitootajale/muuseumide_infosyste/kvisi_tutvustus/
<http://muuseum.hiiumaa.ee/WP/wp-content/uploads/2015/02/Hiiumaa-muuseumi-kogude-kasutamise-kord.pdf>
<http://www.setomuuseum.ee/content/view/15/27/>
<http://www.parnumuuseum.ee/kogude-kasutamine>
 T. Ohvril, "Väikeettevõtja turundusest. Kuidas suurte tegijate vahelt välja paista?". Väljaandja: SA Põlvamaa Arenduskeskus, 2012.
<http://blog.iidadesign.eu/>

Mooduli nr. 5 - PRAKTIKA	Mooduli maht 9 EKAP/ 234 tundi	
	Õppemahu jaotus tundides	
	Auditoorne töö	Iseseisev töö
	8 tundi	18 tundi
Mooduli eesmärk: Praktikaga taotletakse, et õpilane planeerib oma tööd käsitööettevõttes või käsitöömeistri juures, organiseerib ja suunab kaastöötajate ning praktikantide tegvust, rakendab omandatud kutsealaseid teadmisi, oskusi ja hoiakuid töökeskkonnas, täidab sihipäraselt tööjaotusest ja kvaliteedist tulenevaid tööülesandeid.		
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad		
Aine(d) ja õpetaja(d): Praktika, juhendaja: GittaTruus, Eva-Liisa Kriis, Sandra Urvak, Marika Šadeiko		

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. planeerib enda praktika eesmärgid ja tööülesanded tulenevalt praktikajuhendist	<ul style="list-style-type: none"> koostab praktikajuhendi põhjal praktikale asumiseks vajalikud materjalid, vajadusel küsib koolipoolset praktikajuhendajalt nõu kooskõlastab kooli- ja ettevõttepoolse praktikajuhendajaga praktika eesmärgi ja praktika ülesanded ning sõnastab need korrektselt praktikandi individuaalsesse praktikakavasse sõnastab individuaalsesse praktikavasse praktika ühe eesmärgina ja ülesandena täpsemalt kaastöötajate või praktikantide töö organiseerimise ja suunamise seab sisse praktikapäeviku ja fikseerib praktika käigus tehtavad tööalased ülesanded ning täidab praktikapäevikut vastavalt praktikajuhendile 	Tõhustatud loeng. Seminar. Individuaalne arenguveustus. Praktilised ülesanded. Iseseisev töö.	1. ÕV: 1. HÜ. Iseseisev praktiline töö ülesande põhjal: Praktikalepingu ja selle lisa Individuaalse praktikakava vormistamine.	1. Praktika kavandamine ja praktika dokumentatsioon. 1.1. Praktika üldise sisu tutvustamine. Praktikajuhend. Praktikaleping, selle vormistamine. 1.2. Üldised ja individuaalsed praktika eesmärgid. Praktika ülesanded. 1.3. Kaastöötajate, sellide ja praktikantide töö organiseerimine ja juhendamine või suunamine. 1.4. Individuaalne praktikakava, selle sisu ja etteantud vormi täitmine. 1.5. Praktikapäevik, selle sisu ja vormistamine. 1.6. Praktikajuhendaja koolis ja ettevõttes. 1.7. Praktika aruanne, selle koostamise nõuded, sisu ja vormistamine. 1.8. Praktika hindamissüsteemi põhimõtete ja eesmärkide tutvustamine.	Auditoorne töö 2 tundi 1. ÕV 1. iseseisev töö 6 tundi
2. tutvub praktikaettevõtte töökorraldusega ning läbib töökohal sissejuhatava ja tööohutuslase esmase juhendamise	<ul style="list-style-type: none"> osaleb praktikaettevõttes esmasel tööohutuslase juhendamisel ning kinnitab seda ettevõttes sätestatud korra kohaselt kirjeldab praktika aruandes praktikaettevõtte töökorraldust, selgitab oma tööga seotud tööohutuslase nõuete täitmise vajalikkust 	Õppekäik. Vaatluspraktika. Demonstratsioon. Iseseisev töö erinevate infoallikatega.	2. ÕV: 1. HÜ. Praktiline töö: Tutvub praktikaettevõtte tööohutusnõuetega ja täidab etteantud dokumentatsiooni.	2. Praktikaettevõttega tutvumine, selle töökorraldus, tööohutusnõuded. 2.1. Ettevõtte sisekorraeskirjad ja töökorraldus. 2.2. Tööohutusnõuded ja tööohutuslase esmane juhendamine. 2.3. Praktikandi tööülesanded.	
3. töötab juhendamisel praktikaettevõttes ning organiseerib ja suunab ka ise	<ul style="list-style-type: none"> valmistab ette töökoha kogenud töötaja juhendamisel, valib ning valmistab ette tehnoloogiast ja tööülesandest tulenevalt tööks vajalikud materjalid ja töövahendid, kontrollib nende korrasolekut 	Vestlus. Demonstratsioon. Praktiline töö. Analüüs.		3. Töökoha ettevalmistamine ja töötamine. 3.1. Töökoha ettevalmistamine.	

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
kaastöötajate või praktikantide tööd, järgib ettevõtte töökorraldusest tulenevaid nõudeid ning keskkonnanõudeid, rakendab töötamisel ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, ning täidab kvaliteedinõudeid	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab ja viimistleb kombineeritud tekstiiltehnikates esemeid lähtudes etteantud juhistest, rakendab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, järgib keskkonnanõudeid • organiseerib ja suunab vastavalt tööülesannetele kaastöötajate ja praktikantide tegevust • analüüsib juhendaja abiga oma tegevust ühe tööetapi lõppedes, seostab saadud kogemust oma seniste teadmiste, oskuste ja hoiakutega • ohtude ilmnemisel informeerib koheselt juhendajat • kasutab oma töökohta eesmärgipäraselt ja korrastab selle peale töö lõppu 			<p>3.2. Töövahendite ja materjalide valik vastavalt tehnoloogiale. Materjalide ettevalmistamine ja töövahendite korrasoleku kontrollimine.</p> <p>3.3. Juhendamisel töötamine. Ülesanded. Ülesannete jagamine ja koostöö. Töökäigu planeerimine. Töö sujuva toimimise põhimõtted ja tegevused. Ergonoomika ja tööohutus. Kvaliteedinõuded.</p> <p>3.4. Töökohta korrashoid töö ajal ja pärast lõpetamist vastavalt tööohutuse ja töökeskkonna nõuetele.</p> <p>3.5. Tegevuste ja tulemuste analüüs.</p>	
4. arendab meeskonna liikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust, suhtleb kaastöötajate, juhendatavate, töötellijaga, sidusalade spetsialistide ning ettevõtet külastavate turistidega	<ul style="list-style-type: none"> • vastutab meeskonna liikmena töörühma tööprotsessi sujuva läbiviimise, enda ja töötajate tööde kvaliteedi ja tulemuslikkuse eest, järgib kutse-eesitlikke nõudeid • suhtleb kaastöötajate, koostööpartnerite ja klientidega viisakalt, vastastikust lugupidamist üles näitaval viisil • arendab isikuomadusi nagu hoolikus, hoolivus, taktitundelisus, püsivus ja vastutustunne 	Vestlus. Meeskonnatöö. Praktiline töö.		<p>4. Meeskonnatöö.</p> <p>4.1. Praktikandi roll meeskonnas, tööülesannete jagamine.</p> <p>4.2. Töörühma tööprotsessi sujuv toimimine, enda ja töötajate töötulemuste eest vastutamine.</p> <p>4.3. Suhtlemine meeskonnas. Viisakas suhtlemine kaastöötajate, koostööpartnerite ja klientidega.</p> <p>4.4. Kutse-eesitlike põhimõtete järgimine töökeskkonnas.</p>	
5. täidab iga tööpäeva lõpus eneseanalüüsi sisaldava praktikapäeviku, praktika lõppedes koostab praktika aruande ja esitleb koolis	<ul style="list-style-type: none"> • sõnastab igal praktikapäeval päevikusse konkreetse ülesande täitmisel saadud õpikogemuse • koostab juhendi põhjal kirjaliku praktikaaruande, andes hinnangu enda tööle ja koostöö toimimisele, täidab eneseanalüüsi sisaldava kokkuvõtte, vormistab aruande korrektses eesti keeles, kasutades IT-vahendeid • esitleb praktikaaruannet vastavalt praktika eesmärkide saavutatusele ja praktiliselt saadud kogemustele 	Iseseisev töö. Analüüs. Esitlus.	1.-5. ÕV: 1. HÜ: Iseseisev praktiline töö juhendi põhjal: korrektses eesti keeles erialast sõnavara kaustades praktikapäeviku ja analüüsi sisaldava praktikaaruande koostamine, elektrooniline vormistamine ning praktikaaruande suuline esitlus.	<p>5. Praktikaaruanne, selle sisu ja vormistamine.</p> <p>5.1. Ettevõtte kirjeldamine.</p> <p>5.2. Tööülesannete kirjeldamine.</p> <p>5.3. Eneseanalüüs.</p> <p>5.4. Juhendile vastava aruande koostamine.</p> <p>5.5. Aruande esitlemine ehk praktika kaitsmine.</p>	Auditoorne töö 6 tundi 1.-5. ÕV: 1. Iseseisev töö 12 tundi

Praktika	Töö praktikaettevõttes 208 tundi.
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.</p> <p>Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb vähemalt lävendi tasemele sooritatud iseseisvatest töödest:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Esitatud individuaalne praktikakava ja praktikapäevik — Esitatud praktika aruanne, sh eneseanalüüsi sisaldav kokkuvõte — Praktikaaruande suuline esitlus
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Kooli õppekorralduseeskiri:</p> <p>https://www.olustvere.edu.ee/sites/olustvere.edu.ee/files/olustvere-tmk-oppekorralduseeskiri.pdf</p>

VALIKÕPINGUTE MOODULID

Mooduli nr. 6 - PITSKOETEHNİKAD	Mooduli maht 7,5 EKAP/ 195 tundi	
	Õppemahu jaotus tundides	
	Auditoorne töö	Iseseisev töö
	60	135
Mooduli eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane valmistab omandatud pärandtehnoloogilisi võtteid rakendades pitsitehnikates erinevaid kvaliteetseid esemeid, valides selleks sobivad materjalid, töövahendid ja tehnoloogia ning koostab vajadusel pitskoetehnikas eseme põhjal tehnoloogilise kirjelduse, kasutab erialast sõnavara.		
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad		
Aine(d) ja õpetaja(d): Pitskoetehnikad – Angelika Nöps		

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. omab ülevaadet Eesti pitskoetehnikatest, nende kasutusala-dest ja valmistamistraditsioonidest	<ul style="list-style-type: none"> kirjeldab ülesande põhjal etnograafiliste pitside kasutamise- ja valmistamistraditsioone eristab etnograafilisi pitsi valmistamistehtnoloogia põhjal 	Suhtluspõhine loeng. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Esemeanalüüs.	1. ÕV: 1. HÜ. Iseseisev praktiline töö juhendi alusel õpimappi: ülesande põhjal etnograafiliste pitside kasutamise- ja valmistamistraditsioonide kirjeldamine.	1. Eesti etnograafilised pitskoetehnikad ja nende kasutusala-dest. 1.1 Eesti etnograafilised pitskoetehnikad ja nende valmistamistraditsioonid. Pitside levik ja piirkonnad. 1.2 Pitside valmistamisega seonduvad tehtnoloogiad ja tehtnoloogilised eripärad. 1.3 Pitside kasutusala-dest. 1.4 Pitskoetehnikate põhimõisted.	Auditoorne töö 4 tundi 1. ÕV 1. iseseisev töö 8 tundi
2. teab erinevaid pitskoetehnikate valmistamise tehtnoloogiaid ja nende teostamiseks vajalikke töövahendeid, kasutab erialast sõnavara	<ul style="list-style-type: none"> nimetab ülesande põhjal vähemalt seitse erinevat pitside valmistamise tehtnoloogiat demonstreerib ülesande põhjal erinevaid pitside valmistamise töövõtteid, kirjeldab oma tegevust, kasutab erialast sõnavara nimetab erinevate pitskoetehnikate teostamiseks vajalikud töövahendeid ja kirjeldab nende kasutusala-dest 	Selgitus. Demonstratsioon. Töövõtete harjutamine. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Praktiline töö. Õpimapp.	2. ÕV: 1. HÜ. Individuaalne demonstratsioon erinevate pitskoetehnikate põhilistest töövõtetest ja oma tegevuse selgitamine erialase sõnavaraga 2. HÜ. Iseseisev praktiline töö juhendi alusel õpimappi: erinevate pitside töövahendite, materjalide ja põhiliste töövõtete tehtnoloogiliste kirjelduste, töövõtete fotode, mustrijooniste ja tööproovidega metoodilise materjali koostamine.	2. Erinevate pitskoetehnikate valmistamise tehtnoloogiad. 2.1 Sõlmpits. Sobivad materjalid, töövahendid, tehtnoloogia sõnavara, töövõtted, pitsi valmistamise tehtnoloogia, mustriskeemi märkimine ja lugemine, pitsi viimistlemine ja hooldamine. 2.2 Fileepits. Sobivad materjalid, töövahendid, tehtnoloogia sõnavara, töövõtted, pitsi valmistamise tehtnoloogia, mustriskeemi märkimine ja lugemine, pitsi viimistlemine ja hooldamine. 2.3 Niplispits. Sobivad materjalid, töövahendid, tehtnoloogia sõnavara, töövõtted, pitsi valmistamise tehtnoloogia, mustriskeemi märkimine ja lugemine, pitsi viimistlemine ja hooldamine. 2.4 Nõelpits. Sobivad materjalid, töövahendid, tehtnoloogia sõnavara, töövõtted, pitsi	Auditoorne töö 40 tundi 1. ÕV 1. iseseisev töö 4 tundi 2. iseseisev töö 56 tundi

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
				valmistamise tehnoloogia, mustriskeemi märkimine ja lugemine, pitsi viimistlemine ja hooldamine. 2.5 Tohupits. Sobivad materjalid, töövahendid, töövõtted, pitsi valmistamise tehnoloogia, mustriskeemi märkimine ja lugemine, pitsi viimistlemine ja hooldamine.	
3. tunneb museaaliga töötamise põhimõtteid, koostab pitskoetehnikas museaali tehnoloogilise kirjelduse ja töökäigu koos mustriskeemidega kasutades võimalusel elektroonilisi andmebaase	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab ülesande põhjal pitskoetehnikas konkreetse museaali uurimisel läbiviidavaid tegevusi • kirjeldab ülesande põhjal pitskoetehnikas museaali valmistamisel kasutatud pärandtehnoloogilisi töövõtteid ja koostab pitseseme töökäigu • visandab ülesande põhjal mustriskeemi või joonised 	Selgitus. Analüüs. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Praktiline töö. Õpimapp.	3. ÕV: 1. HÜ. Iseseisev praktiline töö juhendi alusel õpimappi: Pitskoetehnikas konkreetse museaali uurimisel läbiviidavate tegevuste nimetamine, pitskoetehnikas museaali valmistamisel kasutatud pärandtehnoloogilisi töövõtete kirjeldamine, tehnoloogilise töökäigu ja mustriskeemi koostamine.	3. Muuseumitöö põhimõtted, pitskoetehnikates esemete kirjeldamine. 3.1 Muuseumi andmebaaside kasutamine. 3.2 Pitskoetehnikas museaali kirjeldamine (üldandmed, mõõdud, värvilahendus, kompositsioon, materjal, tehnoloogia, töövõtted jt). 3.3 Pitsiliigist lähtuvalt mustriskeemi märkimine. 3.4 Õppekäik muuseumisse.	Auditoorne töö 8 tundi 3. ÕV 1. iseseisev töö 9 tundi
4. valmistab erinevaid pitskoetehnoloogiaid kasutades pitse ja pitskoetehnikas esemeid, valides sobivad materjalid ja töövahendid ning kasutades sobivaid pärandtehnoloogilisi töö-, viimistlusvõtteid, koostab esemetele hooldusjuhendid	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab juhendi põhjal skeemi või tööjoonise alusel erinevaid pitse ja pitskoes esemeid, rakendades pärandtehnoloogilisi töövõtteid, viimistleb tööd nõuetekohaselt • selgitab töökäiku, kasutades erialast sõnavara • koostab valmistatud pitsidele ja pitskoes esemetele hooldusjuhendid 	Arutelu. Töövõtete harjutamine. Praktiline töö. Õpimapp.	4. ÕV: 1. HÜ. Iseseisev praktiline töö juhendi alusel: Juhendi põhjal mustriskeemi või tööjoonise alusel erinevate pitside valmistamine, rakendades pärandtehnoloogilisi töövõtteid, nõuetekohane viimistlemine ning töökäigu selgitamine. Valmistatud esemetele ja pitsidele hooldusjuhendite koostamine.	4. Pitside ja pitskoes esemete valmistamine. 4.1 Materjalikulu arvestamine pitsi või pitskoetehnikas eseme valmistamiseks. 4.2 Töövõtete arutelu. 4.3 Ettevalmistustööd sõltuvalt pitsi valmistamise tehnoloogiast. 4.4 Vigade parandamine. 4.5 Materjali jätkamine töö käigus. 4.6 Pitside viimistlusvõtted. 4.7 Pitside hooldus.	Auditoorne töö tundi 8 iseseisev töö 58 tundi

Praktika	Moodulis praktika puudub.
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitmeeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1 – 4. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>H. Kurrik "Eesti pitsid" ERM VI aastaraamat, 1931 K. Konsin, Eesti pitsid. Tallinn 1967 H. Kuma Niplispits. 1998 H. Kurrik Eesti rahvarõivad. 1938 U. Kangro "Setu pits" 2005 R. Hõrn; T. Lillmaa "Seto valge pits" E. Talts „Eesti niplispitsi mustreid“ 2003 A. Nõps, M.Raud „Eestimaa pitsid. Niplispitsi õpetus ja mustrid“ Pegasus 2013 E. Talts, R. Piiri „Setu niplispits“ Saara 2015_</p> <p>http://gwydir.demon.co.uk/jo/lace/make.htm http://fileepits.edicy.co/fileepitsi-luhitutvustus</p>

Mooduli nr. 7 - FOTOGRAAFIA ALUSED	Mooduli maht 3 EKAP/ 78 tundi	
	Õppemahu jaotus tundides	
	Auditoorne töö	Iseseisev töö
	20	58
Mooduli eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane tunneb fotoaparaadi olulisemaid funktsioone, pildistab oma töid ja tööetappe, arvestades käsitöökäsitööesemete jäädvustamise põhimõtetega ning töötleb pildifaile vabavaralise programmiga.		
Nõuded mooduli alustamiseks: Puuduvad		
Aine(d) ja õpetaja(d): Fotoграфия alused - Sandra Urvak		

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. mõistab oma tööde pildistamise vajadust ning käsitöökäsitööesemete fotografeerimise põhimõtteid	<ul style="list-style-type: none"> põhjendab ülesande alusel oma tööde pildistamise vajadust, toob näiteid nimetab käsitöökäsitööesemete fotografeerimise põhimõtteid analüüsib etteantud käsitöökäsitööesemete fotode põhjal nende kompositsiooni, valgust, taustavalikut ja fotode kvaliteeti 	Suhtluspõhine loeng. Selgitus. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Praktiline töö.		1. Käsitöökäsitööesemete pildistamise eesmärgid ja vajadused. 1.1 Käsitöökäsitööesemete jäädvustamine sõltuvalt eesmärgist ja vajadusest. 1.2 Käsitöökäsitööesemete jäädvustamine, tekstiilide pildistamise näited ja analüüs. 1.3 Foto kompositsioon sõltuvalt eesmärgist. Tausta ja lisadetailide valimine. 1.4 Fotode kvaliteedi hindamine. 1.5 Visuaalsed põhimõtted, millele pöörata tähelepanu käsitöökäsitööesemete eksponeerivatel fotodel.	Auditoorne töö 4 tundi
2. pildistab oma töid, tunneb fotoaparaadi olulisemaid funktsioone, töötleb fotofaile ja loob oma pildipanga	<ul style="list-style-type: none"> nimetab fotoaparaadi olulisemaid funktsioone, seadistab oma fotoaparaadi vastavalt tingimustele ja pildistamise eesmärgile, kasutades vajadusel pildistamiseks sobivat lisavalgust pildistab ülesande alusel erinevaid tekstiilesemeid, valides esemetele sobivad taustad pildistab tööetappe, arvestades tehnilisi iseärasusi ja sobivat võttenurka töötleb fotofaile, teostab fotode pisiparandusi parema üldmulje saavutamiseks, selgitab oma töö käiku loob oma fotodest süsteemse pildipanga 	Suhtluspõhine loeng. Selgitus. Vestlus. Analüüs. Fotografeerimine. Praktiline töö. Virtuaalne näitus.	1.-2. ÕV: 1. HÜ. Iseseisev praktiline töö etteantud ülesande põhjal: Seitsme oma loodud tekstiileseme pildistamine, fotofailide analüüsimine ja töötlemine, oma töökäigu kirjeldamine.	2. Fotografeerimine. 2.1 Erinevad kaameratüübid – mobiil, kompakt-, hübriid- ja peegelkaamera. Millist valida? 2.2 Kaamera tehniline pool – sensorid, säri – üle- ja alasäri, mõju pildi üldmuljele. Võtteprogrammid ja nende valik. 2.3 Valgus fotografeerimisel - loomulik ja kunstlik valgus, lisavalguse seadmine koduste vahenditega. 2.4 Taustad ja nende mõju jäädvustatavale esemele. 2.5 Fotode analüüs. 2.6 Tööetappide pildistamise tehnilised iseärasused, sobiva tausta ja võttenurga valimine. 2.7 Fototöötlus vabavaralise programmiga. Piltide suurus sõltuvalt eesmärgist,	Auditoorne töö 12 tundi 1.-2. ÕV 1. iseseisev töö 16 tundi

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
				lõikamine, pisiparandused. Fotode vormistamine. 2.8 Pildipank.	
3. koostab ja vormistab digitaalselt oma tööde fotodest loomingulise ülevaate ja esitleb seda	<ul style="list-style-type: none"> koostab juhendi põhjal oma tööde fotodest digitaalse loomingulise ülevaate, kasutades fotodel erinevaid suurusid ja lisades fotodele pildiallkirjad esitleb digitaalset ülevaadet, tutvustades ja analüüsides eksponeeritavaid fotosid 	Materjali süstematiseerimine. Praktiline töö. Ülevaate disainimine. Esitlus.	1. 2. ja 3. ÕV: 1. HÜ. Iseseisev praktiline töö etteantud ülesande põhjal: oma tööde fotodest digitaalse loomingulise ülevaate koostamine, selle disainimine, vormistamine ning esitlus koos analüüsiga.	3. Fotode süstematiseerimine ja valimine esitluseks. 3.1 Digitaalse ülevaate koostamine, disainimine ja vormistamine. 3.2 Esitlus ja oma töö analüüs. 3.3 Fotode autoriõigused.	Auditoorne töö 4 tundi 1.- 3. ÕV – 1. iseseisev töö 42 tundi

Praktika	Moodulis praktika puudub.
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb vähemalt lävendi tasemele sooritatud iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1 – 3. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>M. Freeman. Fotograafi pilk: digitaalsete fotode kompositsiooni ja kujunduse parendamine. Tänapäev Tallinn 2011</p> <p>M. Freeman. Fotograafi pilk: graafiline käsiraamat. Tänapäev 2015</p> <p>Digifoto kursus, tõlkija Piret Frey. Varrak 2017</p> <p>H. Carroll. Loe seda raamatut kui tahad teha häid fotosid. Koolibri 2016</p> <p>C. Gatchum. Algaja fotograafi käsiraamat. Varrak 2014</p> <p>T. Ang. Digitaalfotograafia meistriklass. Koolibri 2014</p> <p>L. Frost 500 kompositsioonivõtet ja nõuannet fotograafidele : lihtne käsiraamat kõigile, kes tahavad teha paremaid pilte. Tallinn Digipraktik</p> <p>Õpimapp, õpimapi erinevad vormid ja koostamine: http://www.slideshare.net/merlitaldosin/pimapp-proov</p>

Mooduli nr. 8 - DIGITAALSE PORTFOOLIO KOOSTAMINE	Mooduli maht 3 EKAP/ 78 tundi	
	Õppemahu jaotus tundides	
	Auditoorne töö	Iseseisev töö
	24	54
Mooduli eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane esitleb oma töid loominguiliselt ja terviklikult kujundatud digitaalse portfooliona, kasutades digitaalse meedia erinevaid võimalusi – slaidiesitlust, veebipõhiseid esitlusi ja fototöötlusprogramme.		
Nõuded mooduli alustamiseks: Eelnevalt on läbitud moodul Fotograafia alused		
Aine(d) ja õpetaja(d): Digitaalse portfoolio koostamine - Sandra Urvak		

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. mõistab digitaalse portfoolio ehk esitlusmapi koostamise põhimõtteid	<ul style="list-style-type: none"> nimetab digitaalse portfoolio erinevaid tüüpe ja nende eesmäärke kirjeldab digitaalse esitlusportfoolio koostamise põhimõtteid teab õpimapi erinevaid loominguilise kujundamise võimalusi, koostab omale tegevusplaani 	Suhtluspõhine loeng. Selgitus. Iseseisev töö erinevate infoallikatega. Praktiline töö.		1. Digitaalne portfoolio. 1.1 Digitaalse portfoolio tüübid, erinevad eesmärgid, võimalused ja teostused. Näidete analüüs. 1.2 Sobivamad kirjatüübid, kompositsioon, fotode valimine ning muud portfoolio kujunduslikud aspektid. 1.3 Keskkonnavalik – keerukus, ülesehitus, avatus, jagamine. 1.4 Tasuta e-portfoolio keskkonnad, nende võimalused, kasutamine. 1.5 Portfoolio visuaalse vormi ja sisu valikukriteeriumid. 1.6 Algmaterjali süstematiseerimine. 1.7 Ajakava ja tegevuskava koostamine.	Auditoorne töö 4 tundi
2. teab ja kasutab erinevaid digitaalse esitluse koostamise ja selle veebis avaldamise vahendeid	<ul style="list-style-type: none"> nimetab erinevaid digitaalse esitluse koostamise ja veebis avaldamise vahendeid analüüsib erinevate digitaalsete esitlusvahendite plusse ja miinuseid esitlusportfoolio koostamiseks valib oma tööde esitlemiseks sobivaima digitaalse esitlusvahendi, kujundab ning vormistab loominguilise tervikliku esitlusportfoolio 	Suhtluspõhine loeng. Analüüs. Fotografeerimine. Praktiline töö.		2. Digitaalse esitluse koostamise vahendid ja nende erinevad võimalused. 2.1 Erinevate vahendite plussid ja miinused esitlusportfoolio koostamiseks. 2.2 Sobivaima esitlusvahendi valik. 2.3 E-portfoolio koostisosad (sisemine struktuur). 2.4 Pildimaterjali valik, valikukriteeriumid. 2.5 Kirjelduste ja info lisamine pildimaterjali juurde. 2.6 Ühe teemana käsitööürituse (ettekannet, õpituba, koolitus, õppekäigu vm ürituse)	Auditoorne töö 18 tundi

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
				ettevalmistamise ja läbiviimise kajastamine portfoolios. 2.7 Mapi loomingu kujundamine. 2.8 Mapi vormistamine.	
3. esitleb oma digitaalset portfooliot	• esitleb oma digitaalset portfooliot, selgitades selle koostamise ja kujundamise põhimõtteid ning tutvustades edaspidiseid tegevusi ja plaane	Analüüs. Esitlus.	1. - 3. ÕV: 1. HÜ. Iseseisev praktiline töö etteantud ülesande põhjal: Oma töödest loomingu digitaalse esitlusportfoolio koostamine, selle kujundamine ja vormistamine sobiva digitaalse esitlusvahendiga ning portfoolio esitlus.	3. Digitaalse portfoolio esitlemine. 3.1 Suuline väljendus esitlemisel.	Auditoorne töö 2 tundi 1.- 3. ÕV – 1. iseseisev töö 54 tundi

Praktika	Moodulis praktika puudub.
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb vähemalt lävendi tasemele sooritatud iseseisvatest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1 – 3. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	M. Freeman Fotograafi pilk : digitaalsete fotode kompositsiooni ja kujunduse parendamine. Tänapäev Tallinn 2011 P. Andrews 500 uut digifotograafia nõuannet ja töövõtet : lihtne, kuid samas üksikasjalik teejuht üha paremate digifotode tegemiseks. Tallinn Digipraktik 2006 Õpimapp, õpimapi erinevad vormid ja koostamine: http://www.slideshare.net/merlitaldosin/pimapp-proov http://e-esitlus.edicypages.com/portfooliost https://www.tlu.ee/opmat/ka/opiobjekt/minu_eportfoolio/index.html http://materjalid.tmk.edu.ee/Juhendid/Opimapi-loomine-Google-sites.pdf http://upload.mbm.ee/work/portfolio/kuidas_luua_portfoolio.pdf http://tiupiibur.com/galerii

Mooduli nr. 9 - ETNOGRAAFILISED NAHAST KOTID JA TASKUD NING NENDE VALMISTAMISMEETODID	Mooduli maht 3 EKAP/ 78 tundi	
	Õppemahu jaotus tundides	
	Auditoorne töö	Iseseisev töö
	28	50

Mooduli eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omab ülevaadet Eesti traditsiooniliste nahast kottidest ja levinumatest töövõtetest.

Nõuded mooduli alustamiseks: õmblemise baasoskused omandatud

Aine(d) ja õpetaja(d):

Etnograafilised nahast kotid ja taskud ning nende valmistamismeetodid – Triin Hellat

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. omab ülevaadet Eesti etnograafilistest nahast kottidest	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab erinevat tüüpi etnograafilisi kotte • nimetab kottide detaile, kaunistusviise, piirkondlikke eripärasid. 	Suhtluspõhine loeng. Selgitus. Muuseumiesemete vaatlus.	1. ÕV : 1 HÜ. Praktiline töö juhendi alusel: etnograafilistel kottidel kasutatud kaunistusviiside, detailide märkamise ja kotitüüpide eristamine.	1. Erinevat tüüpi etnograafilised nahast kotid. 1.1. Piirkondlikud eripärad, kasutusfunktsioonid, ja nende valmistamiseks kasutatud materjalid.	Auditoorne töö 4 tundi
2. tunneb kottide valmistamisel kasutatud materjale	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab kottide valmistamisel kasutatud materjale • valib praktiliseks tööks sobilikud materjalid. 	Suhtluspõhine loeng. Selgitus.		2. Etnograafiliste kottide valmistamisel kasutatud materjalid ja nende kombineerimine.	Auditoorne töö 4 tundi
3. oskab käsitleda etnograafiliste kottide valmistamisel kasutatud põhilisi töövõtteid	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab korrektselt ja tehnoloogiliselt õigete võtetega mulgi tasku ja lõõtsaga tubakakoti. 	Suhtluspõhine loeng. Praktiline töö.	2. ja 3. ÕV : 1 HÜ: Praktiline töö juhendi alusel: Praktiliseks tööks sobivate materjalide valimine ja juhendi põhjal nahast mulgi tasku ja lõõtsaga tubakakoti valmistamine.	3. Tehnoloogiad ja töövõtted. 3.1. Nahatöö võtetega tutvumine ja harjutamine. 3.2. Mulgi tasku valmistamine. 3.3. Lõõtsaga tubakakoti valmistamine.	Praktiline töö 10 tundi Iseseisev töö 10 tundi
4. oskab kavandi põhjal valmistada lihtsamaid etnograafilisi nahast kotte	<ul style="list-style-type: none"> • valmistab etnograafiliste kottidest inspireeritud nahast koti kavandi ja tööjoonise • õmbleb kavandi alusel mooduli jooksul omandatud töövõtteid kasutades nahast koti. 	Suhtluspõhine loeng. Praktiline töö.	4. ÕV 1. HÜ. Iseseisev praktiline töö juhendi alusel: koti kavandi ja / või tööjoonise koostamine ja nahast koti valmistamine, kasutades mooduli jooksul käsitletud valmistusvõtteid.	4. Nahast koti kavandamine ja valmistamine. 4.1. Koti kavand ja tööjoonis. 4.2. Omandatud töövõtete kasutamine nahast koti kujundamisel. 4.3. Koti valmistamise töökava. 4.4. Koti valmistamine sobivaid materjale ja töövahendeid kasutades.	Auditoorne töö 2 tundi Praktiline töö 8 tundi Iseseisev töö 40 tundi

Praktika	Moodulis praktika puudub.
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb vähemalt lävendi tasemele sooritatud praktilistest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1 – 4. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Astel, E. 2006. Taskud vööle, kotid kätte rahvariideid kandes. Tartu: Eesti Rahva Muuseum.</p> <p>Eesti rahvakultuurileksikon. 1995. Toim. Viires, A. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus.</p> <p>Kaarma, M. & Voolmaa, A. 1981. Eesti rahvarõivad. Tallinn: Eesti Raamat.</p> <p>Kirme, K. 1973. Eesti nahkehistöö. Tallinn: Kunst.</p> <p>Konsin, K. 1975. Kaunistatud nahkesemed. Tallinn: Kultuuriministeerium.</p> <p>Piiri, R. 2014. Nahkesemeid Eesti Rahva Muuseumi kogudest. - Loomast loodud. Koost. Kristina Rajando. Tallinn: Eesti Rahvakunsti ja Käsitööliit, lk 21 – 30.</p> <p>Valk-Falk, E. 1992. Eesti Nahatööd ja tema meistrid 1495-1900. – Renovatum Anno 1992. Tallinn: Ennistuskoda "Kanut".</p>

Mooduli nr. 10 - ETNOGRAAFILISED JALANÕUD	Mooduli maht 3 EKAP/ 78 tundi	
	Õppemahu jaotus tundides	
	Auditoorne töö	Iseseisev töö
	28	50
Mooduli eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õpilane omab ülevaadet Eesti traditsioonilistest jalanõudest ning lihtsamate nahast ja riidest jalanõude valmistamise pärandtehnoloogilistest töövõtetest.		
Nõuded mooduli alustamiseks: Õmblemise baasoskused omandatud		
Aine(d) ja õpetaja(d): Etnograafilised jalanõud- Inna Raud		

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja-ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Õpilane 1. omab ülevaadet Eesti etnograafilistest jalanõudest	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab erinevat tüüpi etnograafilisi jalanõusid • nimetab jalanõude detaile, kaunistusviise, piirkondlikke eripärasid 	Suhtluspõhine loeng. Selgitus. Muuseumiesemete vaatlus.	1. ÕV : 1 HÜ. Praktiline töö juhendi alusel: Etnograafilistel jalanõudel kasutatud kaunistusviiside, detailide märkamine ja jalanõude tüüpide eristamine.	1. Erinevat tüüpi etnograafilised jalanõud. 1.1. Viisud, pastlad, päternad, pätid, kingad, susskingad, soomekingad ja –saapad, säärsaapad. 1.2. Piirkondlikud eripärad, kasutusfunktsioonid ja jalanõude valmistamiseks kasutatud materjalid.	Auditoorne töö 4 tundi
2. konstrueerib lihtsamate traditsiooniliste tekstiilist ja nahast jalanõude lõikeid tuginedes etnograafilisele algmaterjalile	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab erinevaid pastelde nina ja kannatüüpe • tunneb erinevat tüüpi pastelde lõike laotusi • konstrueerib vastavalt jala suurusele nii pastelde kui riidest pättide lõiked tuginedes etnograafilisele algmaterjalile 	Suhtluspõhine loeng. Selgitus. Praktiline töö.	2. ÕV : 1 HÜ: Iseseisev praktiline töö juhendi alusel: Etnograafiliste nahast pastelde ja riidest pättide lõigete konstrueerimine.	2. Erinevat tüüpi etnograafiliste jalanõude lõiked ja nende konstrueerimine 2.1. Pastelde erinevad nina ja kannatüübid, nende erisused lõikelaoitusel. 2.2. Jala suurusest lähtuv lõike konstrueerimine.	Auditoorne töö 4 tundi Iseseisev töö 8 tundi
3. valmistab lihtsamaid traditsioonilisi tekstiilist ja nahast jalanõusid valides sobivad materjalid ja töövahendid ning kasutades sobivaid pärandtehnoloogilisi töö- ja viimistlusvõtteid	<ul style="list-style-type: none"> • nimetab jalanõude valmistamisel kasutatud materjale • valib praktiliseks tööks sobilikud materjalid • valmistab korrektselt ja tehnoloogiliselt õigete võtetega nahast pastlad ja riidest pätid 	Suhtluspõhine loeng. Selgitus. Praktiline töö.	3. ÕV 1. HÜ. Iseseisev praktiline töö juhendi alusel: Praktiliseks tööks sobivate materjalide valimine ja juhendi põhjal nahast pastelde ja riidest pättide valmistamine.	3. Etnograafiliste jalanõude valmistamine 3.1. Sobivate materjalide ja töövahendite valimine ning tööks ettevalmistamine. 3.2. Nahast pastelde valmistamisel kasutatud pärandtehnoloogilised töövõtted (kanna ja nina õmblemine, tärked, neist paela läbi ajamine, „kõrvad“). 3.3. Riidest pastelde valmistamisel kasutatud pärandtehnoloogilised töövõtted (pealise õmblemine, tallutamine) 3.4. Pastelde viimistlemise ja hooldamise võtted	Praktiline töö 20 tundi Iseseisev töö 42 tundi
Praktika	Moodulis praktika puudub.				

Õpiväljundid (ÕV)	Hindamiskriteeriumid (HK)	Õppemeetodid (ÕM)	Hindamismeetodid ja ülesanded (HÜ) ja iseseisev töö	Mooduli teemad ja alateemad (MT)	Maht tundides auditoorne, praktiline ja iseseisev töö (A, P, I)
Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/MA). Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb vähemalt lävendi tasemele sooritatud praktilistest töödest, millega on hinnatud õpiväljundeid 1 – 3. Mooduli õpiväljundite saavutamise toetamiseks kasutatakse õppeprotsessi käigus kujundavat hindamist.				
Kasutatav õppekirjandus /õppematerjal	<p>Astel, Eevi 1967. Eesti rahvapärased pastlad XIX sajandil ja XX sajandi algul. Etnograafiamuuseumi Aastaraamat XXII. Tallinn Valgus, lk 188-211.</p> <p>Piiri, Reet 2004. Talurahva jalanõud ehk mida panna jalga, kui seljas on rahvariided. Tartu.</p> <p>Raud, Inna & Piiri, Reet 2015. Pastelde tegemine. Tartu: ERM</p> <p>Kabur, Anu 2012. Meite Muhu päititegu. Saara Kirjastus</p> <p>Kabur, Anu, Pink, Anu & Meriste, Mai 2010 Meite Muhu mustrid. Saara Kirjastus</p> <p>Viin, Kadri 2013. Nahast pastelde tüübid Eestis 19. sajandil ja 20. sajandi I veerandil. TÜ VKA rahvusliku tekstiili eriala seminaritöö</p> <p>Manninen, Ilmari 1927, 2009, 2017 Eesti rahvariiete ajalugu. Tartu : Eesti Rahva Muuseum</p> <p>Eesti rahvakultuurileksikon. 1995. Toim. Viires, A. Tallinn: Eesti Entsüklopeediakirjastus.</p>				